Lernaido

GROEP 8 · OEFENEN

Taalverzorging

Werkblad: spelling, werkwoorden en komma's

Naam _____ Groep _____ Datum _____

Zo oefen je

1. Neem rustig de tijd. Reken op ongeveer **30 minuten**.
2. Weet je het even niet? Ga door met de volgende opgave en kom later terug.
3. Verkeerd opgeschreven? Streep het door en schrijf het goede antwoord ernaast.
4. Is er te weinig ruimte? Werk dan op kladpapier en schrijf de uitkomst op de lijn.
5. Ben je eerder klaar? Controleer je antwoorden.

Dit heb je nodig: Potlood, pen en gum

VOOR OUDERS

PDF-pagina 1 tot en met 7: voorblad en opgaven voor je kind. **Vanaf PDF-pagina 8:** antwoordenblad met uitleg. Laat het antwoordenblad weg als je de opgaven uitprint voor je kind.

Deze opgaven heeft Lernaido zelf gemaakt. Het zijn geen officiële toetsvragen en ze voorspellen geen uitslag. Lernaido is niet verbonden aan een aanbieder van de doorstroomtoets, aan DUO of aan de overheid.

TAALVERZORGING · WERKBLAD

Taalverzorging: spelling, werkwoorden en komma's

16 opgaven

Opgave 1

In welke zin is het woord tussen [haakjes] goed gespeld?

A We eten vanavond in een [restorant].
B We eten vanavond in een [restaurant].
C We eten vanavond in een [restauraant].
D We eten vanavond in een [resturant].

Antwoord:

Opgave 2

Welk woord is goed gespeld?

A de meijsjes
B de meisjes
C de meissjes
D de meijsies

Antwoord:

Opgave 3

In welke zin zijn beide woorden tussen [haakjes] goed gespeld?

A De [koningin] draagt een [gouden] kroon.
B De [koningin] draagt een [gauden] kroon.
C De [koningin] draagt een [goudden] kroon.
D De [koninnin] draagt een [gouden] kroon.

Antwoord:

Opgave 4

In elke zin staat één woord fout gespeld, tussen [haakjes]. Schrijf het woord goed op.

a) Mijn zus wil later [astronaud] worden.
b) Hij is [allergies] voor katten.
c) Ik vind het [ontzettent] leuk.

Antwoord:

Opgave 5

Wat is het meervoud van "paraplu"?

A paraplu's
B paraplus
C parapluën
D paraplues

Antwoord:

Opgave 6

Welk woord is goed gespeld?

A paardestal
B paardenstal
C paard stal
D paardstal

Antwoord: _____

Opgave 7

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Gisteren (fietsen) ..... wij naar het strand.

Antwoord: _____

Opgave 8

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Jij (worden) ..... morgen twaalf jaar.

Antwoord: _____

Opgave 9

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Hij (vergeten) ..... zijn gymtas bijna altijd.

Antwoord:

Opgave 10

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Vorige week (verhuizen) ..... de buren naar Utrecht.

Antwoord:

Opgave 11

Vul het voltooid deelwoord in.

a) Ze hebben de hele middag (fietsen) ..... .
b) De muur is gisteren (verven) ..... .

Antwoord:

Opgave 12

In welke zin is het werkwoord goed gespeld?

A Wordt jij morgen ook jarig?
B Word jij morgen ook jarig?
C Wort jij morgen ook jarig?
D Worden jij morgen ook jarig?

Antwoord:

Opgave 13

In welke zin staat de komma op de goede plaats?

A Als het regent, nemen we de bus.
B Als het regent nemen, we de bus.
C Als, het regent nemen we de bus.
D Als het regent nemen we de bus,

Antwoord:

Opgave 14

In welke zin staan de komma's goed?

A Ik koop appels, peren en bananen.
B Ik koop, appels, peren, en bananen.
C Ik koop appels peren, en bananen.
D Ik koop appels, peren, en, bananen.

Antwoord:

Opgave 15

In een opsomming staan komma's tussen de delen. Vóór "en" zet je meestal geen komma. Schrijf de zinnen goed over. Is er geen komma nodig, schrijf de zin dan zonder komma over.

a) Ik heb brood kaas en jam gekocht.
b) Mijn zus en ik gaan morgen zwemmen.
c) Lisa Emma en Noor gaan mee naar het park.
d) De hond van de buren blaft de hele dag.

Antwoord:

Opgave 16

In welke zin is alles goed gespeld?

A De foto's van de auto's liggen op tafel.
B De fotos van de autos liggen op tafel.
C De foto's van de autos liggen op tafel.
D De fotos van de auto's liggen op tafel.

Antwoord:

TAALVERZORGING · ANTWOORDENBLAD VOOR OUDERS

Taalverzorging: spelling, werkwoorden en komma's

16 opgaven

1 B | 2 B | 3 A | 5 A | 6 B | 7 fietsten | 8 wordt | 9 vergeet | 10 verhuisden | 11 a) gefietst b) geverfd | 12 B | 13 A | 14 A | 16 A

Opgave 1

Uitkomst: B

In welke zin is het woord tussen [haakjes] goed gespeld?

A We eten vanavond in een [restorant].
B We eten vanavond in een [restaurant].
C We eten vanavond in een [restauraant].
D We eten vanavond in een [resturant].

STAPPEN

1. Het woord komt uit het Frans en wordt geschreven als "restaurant": res-tau-rant, met "au" in het midden en -ant aan het eind.
2. Antwoord B is goed.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven het woord zoals ze het horen (restorant), omdat de "au" klinkt als een lange o.

TIP VOOR OUDERS

Bij moeilijke woorden helpt het om het woord in stukjes te hakken: res - tau - rant. Laat je kind het woord ook eens zelf opschrijven en vergelijken met de opties.

Opgave 2

Uitkomst: B

Welk woord is goed gespeld?

A de meijsjes
B de meisjes
C de meissjes
D de meijsies

STAPPEN

1. Het enkelvoud is "meisje" (met ei, net als in "mei" en "meid"). Het meervoud voor een woord op -je is -s: meisjes.
2. Antwoord B.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "meijsje", omdat de ij ook voorkomt in veel woorden (bijvoorbeeld "wijsje").

TIP VOOR OUDERS

De ei en de ij klinken hetzelfde. Het helpt om het woord in een vaste groep te zetten, bijvoorbeeld de woorden meisje en meid. Wanneer je twijfelt, kijk je in een woordenlijst.

Opgave 3

Uitkomst: A

In welke zin zijn beide woorden tussen [haakjes] goed gespeld?

A De [koningin] draagt een [gouden] kroon.
B De [koningin] draagt een [gauden] kroon.
C De [koningin] draagt een [goudden] kroon.
D De [koninnin] draagt een [gouden] kroon.

STAPPEN

1. "Koningin" is goed gespeld: koning + -in. In B staat "gauden" (au in plaats van ou), in C "goudden" (dubbele d) en in D "koninnin" (in plaats van "koningin").
2. Alleen zin A heeft twee goede woorden.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen letten alleen op het eerste woord en vinden zin B of C dan goed.

TIP VOOR OUDERS

Bij twee woorden tegelijk moet je beide controleren. Laat je kind ze een voor een controleren en het fout gespelde woord doorstrepen.

Opgave 4

In elke zin staat één woord fout gespeld, tussen [haakjes]. Schrijf het woord goed op.

a) Mijn zus wil later [astronaud] worden.
b) Hij is [allergies] voor katten.
c) Ik vind het [ontzettent] leuk.

UITKOMST

a) astronaut b) allergisch c) ontzettend

STAPPEN

1. a) Het woord is "astronaut", eindigend op een t. Bij een meervoud hoor je het ook: astronauten.
2. b) Het bijvoeglijk naamwoord is "allergisch", met -isch aan het eind.
3. c) "Ontzettend" komt van het werkwoord ontzetten en eindigt op -end. Een bijvoeglijk naamwoord op -end eindigt altijd op een d.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven ontzettent, omdat de d aan het eind klinkt als een t.

TIP VOOR OUDERS

Bij woorden die op een t of d eindigen helpt verlengen: astronauten (dus een t), ontzettende (dus een d). Laat je kind het woord langer maken en luisteren.

Opgave 5 **Uitkomst: A**

Wat is het meervoud van "paraplu"?

A paraplu's
B paraplus
C parapluën
D paraplues

STAPPEN

1. Woorden die op een a, i, o, u of y eindigen, krijgen in het meervoud 's: paraplu's, taxi's, foto's, baby's.
2. Antwoord A.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "paraplus", omdat ze alleen een s achter het woord zetten.

TIP VOOR OUDERS

Zeg het woord hardop met een klinker aan het eind. Door de apostrof blijft de klank lang en duidelijk. Controleer het woord in een woordenlijst als je twijfelt.

Opgave 6 **Uitkomst: B**

Welk woord is goed gespeld?

A paardestal
B paardenstal
C paard stal
D paardstal

STAPPEN

1. Een samenstelling, twee woorden in één, schrijf je aan elkaar: paard + stal. Dus niet "paard stal".
2. Tussen de twee delen staat vaak een extra klank. Bij een zelfstandig naamwoord als "paard", dat in het meervoud "paarden" heet, schrijf je in een samenstelling meestal -en-: paardenstal (net als boekenkast). Antwoord B. Er zijn uitzonderingen: zoek bij twijfel het woord op in de Woordenlijst.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven de twee delen los (paard stal) of laten de -en weg (paardstal).

TIP VOOR OUDERS

Bij samengestelde woorden twijfel je vaak of er een -en- tussen staat, omdat je de n meestal niet hoort. Kijk daarom naar het meervoud van het eerste woord: heeft dat alleen een meervoud op -en (zoals paarden of boeken), dan schrijf je meestal -en- (paardenstal, boekenkast). Zoek bij twijfel het woord op in de Woordenlijst.

Opgave 7

Uitkomst: fietsten

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Gisteren (fietsen) ..... wij naar het strand.

STAPPEN

1. Het hele werkwoord is "fietsen". Kijk naar de letter vóór -en: een s. Die staat in 't kofschip.
2. De verleden tijd van "wij" (meervoud) krijgt dan -ten: fietsten.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "fietsden", omdat ze de s niet in 't kofschip herkennen.

TIP VOOR OUDERS

De regel van 't kofschip: kijk naar de letter vóór -en in het hele werkwoord. Is dat een t, k, f, s, ch of p, dan schrijf je -te(n) in de verleden tijd. In alle andere gevallen is het -de(n). Laat je kind eerst het hele werkwoord opschrijven en dan kijken welke letter vóór -en staat.

Opgave 8

Uitkomst: wordt

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Jij (worden) ..... morgen twaalf jaar.

STAPPEN

1. Zoek de stam van "worden": "word".
2. Bij "jij" (als jij voor het werkwoord staat) komt er een -t achter de stam: jij wordt.
3. Dus: jij wordt morgen twaalf jaar.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "word", omdat ze de t niet horen.

TIP VOOR OUDERS

Bij jij, hij, zij en het komt er een t achter de stam (stam + t). Dat geldt ook als de stam al op een d eindigt, zoals bij "word". Vraag je kind: "Wie is het onderwerp?"

Opgave 9

Uitkomst: vergeet

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Hij (vergeten) ..... zijn gymtas bijna altijd.

STAPPEN

1. De stam van "vergeten" is "vergeet".
2. De stam eindigt al op een t. Bij "hij" komt er in de tegenwoordige tijd een t achter de stam, maar er komt er geen tweede t bij.
3. Dus: hij vergeet.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "vergeett" of "vergeedt", omdat ze twee t's of een d proberen toe te voegen.

TIP VOOR OUDERS

Als de stam al op een t eindigt, schrijf je geen tweede t. Laat je kind eerst de stam opschrijven (vergeet) en daarna kijken of er al een t staat.

Opgave 10

Uitkomst: verhuisden

Vul de juiste vorm van het werkwoord in.

Vorige week (verhuizen) ..... de buren naar Utrecht.

STAPPEN

1. Schrijf het hele werkwoord op: verhuizen. Kijk naar de letter vóór -en: een z.
2. De z staat niet in 't kofschip (alleen t, k, f, s, ch en p). Dus de verleden tijd krijgt -den (meervoud): verhuisden.
3. De z wordt in de verleden tijd een s: verhuis + den.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "verhuisten", omdat ze de s van de stam in 't kofschip willen zetten.

TIP VOOR OUDERS

Gebruik altijd het hele werkwoord om 't kofschip te controleren, niet de stam. Bij "verhuizen" staat er een z. Bij "fietsen" staat er een s. Dat maakt het verschil.

Opgave 11

Uitkomst: a) gefietst b) geverfd

Vul het voltooid deelwoord in.

a) Ze hebben de hele middag (fietsen) ..... .
b) De muur is gisteren (verven) ..... .

STAPPEN

1. a) Het voltooid deelwoord begint met ge-. Kijk naar de laatste letter van het hele werkwoord (fietsen) vóór -en: een s. Die staat in 't kofschip, dus het deelwoord eindigt op een t: gefietst.
2. b) Bij "verven" staat vóór -en een v. De v staat niet in 't kofschip. Het deelwoord eindigt dus op een d: geverfd. (De f hoor je, maar bij het hele werkwoord staat een v.)

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven "geverft", omdat ze de f horen.

TIP VOOR OUDERS

Voor het voltooid deelwoord geldt dezelfde regel van 't kofschip als voor de verleden tijd. Je kijkt naar het hele werkwoord, niet naar wat je hoort. Laat je kind dit bij de twee zinnen zelf uitleggen.

Opgave 12

Uitkomst: B

In welke zin is het werkwoord goed gespeld?

A Wordt jij morgen ook jarig?
B Word jij morgen ook jarig?
C Wort jij morgen ook jarig?
D Worden jij morgen ook jarig?

STAPPEN

1. Als jij of je ná het werkwoord staat (in een vraag), schrijf je geen t achter de stam.
2. De stam van "worden" is "word". Dus: Word jij morgen ook jarig? Antwoord B.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen schrijven altijd "wordt" bij jij, ook als jij achter het werkwoord staat.

TIP VOOR OUDERS

Een truc: draai de zin om. "Jij wordt morgen jarig" heeft een t, "Word jij morgen jarig?" heeft er geen. Vraag je kind of het onderwerp voor of achter het werkwoord staat. Bij twijfel kun je de lopen-truc gebruiken: "Loop jij morgen ...?" heeft geen t, dus "Word jij morgen ...?" ook niet. Vergelijk met "Jij loopt ..." en "Jij wordt ...".

Opgave 13 **Uitkomst: A**

In welke zin staat de komma op de goede plaats?

A Als het regent, nemen we de bus.
B Als het regent nemen, we de bus.
C Als, het regent nemen we de bus.
D Als het regent nemen we de bus,

STAPPEN

1. De zin heeft twee delen: "Als het regent" en "nemen we de bus". Het eerste deel is een bijzin die vooraan staat.
2. Na zo'n bijzin zet je in de regel een komma: Als het regent, nemen we de bus. In de andere zinnen staat de komma midden in een woordgroep of aan het eind van de zin, en dat is niet goed. Alleen A is goed.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen zetten de komma voor of na een willekeurig woord in het midden, in plaats van na de hele bijzin.

TIP VOOR OUDERS

Lees de zin hardop. Waar maak je een korte pauze? Daar staat vaak een komma. Een bijzin begint vaak met een woord als als, omdat, toen of hoewel.

Opgave 14 **Uitkomst: A**

In welke zin staan de komma's goed?

A Ik koop appels, peren en bananen.
B Ik koop, appels, peren, en bananen.
C Ik koop appels peren, en bananen.
D Ik koop appels, peren, en, bananen.

STAPPEN

1. Bij een opsomming zet je een komma tussen de woorden. Vóór het laatste woord staat "en", en daarvoor komt in de regel geen komma.
2. Dus: appels, peren en bananen. Antwoord A.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen zetten ook een komma vóór "en", zoals in het Engels gebruikelijk is. In het Nederlands doe je dat in de regel niet.

TIP VOOR OUDERS

In een opsomming staat tussen de delen een komma. Voor het laatste deel staat "en", en daarvoor zet je in het Nederlands in de regel geen komma. Laat je kind de opsomming hardop lezen: waar hoor je het opsommen?

Opgave 15

In een opsomming staan komma's tussen de delen. Vóór "en" zet je meestal geen komma. Schrijf de zinnen goed over. Is er geen komma nodig, schrijf de zin dan zonder komma over.

a) Ik heb brood kaas en jam gekocht.
b) Mijn zus en ik gaan morgen zwemmen.
c) Lisa Emma en Noor gaan mee naar het park.
d) De hond van de buren blaft de hele dag.

UITKOMST

a) Ik heb brood, kaas en jam gekocht. b) Mijn zus en ik gaan morgen zwemmen. c) Lisa, Emma en Noor gaan mee naar het park. d) De hond van de buren blaft de hele dag.

STAPPEN

1. a) "brood, kaas en jam" is een opsomming: een komma tussen brood en kaas. Voor "en" staat geen komma.
2. b) "Mijn zus en ik" zijn twee delen met "en" ertussen. Dat is geen opsomming van drie of meer delen: geen komma.
3. c) "Lisa, Emma en Noor" is een opsomming: een komma tussen Lisa en Emma.
4. d) Geen opsomming: geen komma.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen zetten een komma voor "en" (a en c), of in zin b) tussen "Mijn zus" en "ik".

TIP VOOR OUDERS

Een komma is er niet voor elke pauze. In een opsomming van drie of meer delen staat hij tussen de delen. Laat je kind bij elke zin eerst bedenken: zijn er drie of meer dingen genoemd?

Opgave 16

Uitkomst: A

In welke zin is alles goed gespeld?

A De foto's van de auto's liggen op tafel.
B De fotos van de autos liggen op tafel.
C De foto's van de autos liggen op tafel.
D De fotos van de auto's liggen op tafel.

STAPPEN

1. Woorden die eindigen op een klinker die je lang uitspreekt (o of a) krijgen in het meervoud 's: foto's en auto's.
2. In A staan beide meervouden goed.

VEELVOORKOMENDE FOUTEN

Kinderen vergeten de apostrof bij een van de twee woorden, en kiezen daardoor B, C of D.

TIP VOOR OUDERS

De apostrof-s staat bij woorden die eindigen op een a, o, u of y (foto's, auto's, lolly's). Laat je kind beide woorden apart controleren.